

[C. C. Heilesen.]

de Gang paa Gang i disse Spørgsmaal faar fra København: Vi alene vide, hvad der tjener til Befolkningens sande Gavn! men at saadanne Budskaber mere og mere fæstner hos dem den Opfattelse, at naar Folkestyret giver sig saadanne Udslag, turde en Revision være tiltrængt.

Dernæst gives der i Lovforslaget i Modsætning til den gældende Lovgivning Adgang til samme Afgørelsesmaade med Hensyn til Handels- som med Hensyn til Udskaenkingsrettigheder, og som det udtrykkelig siges i Motiverne, tilsigtes derved tillige afskaffet den Ordning, hvorefter ifølge administrativ Fortolkning af Beværterlovens § 27 Sogneraadens Bestemmelsesret med Hensyn til Adkomst til Handel med stærke Drikke i mange Tilfælde gøres illusorisk. Administrationen har nemlig fortolket den gældende Beværterlovs Bestemmelse i § 27 om, at paa Landet kræves til Adkomst til Handel med stærke Drikke i Kommunen Sogneraadets Samtykke, saaledes, at dette ikke gælder, hvor Talen er om at flytte en før 1. Januar 1913 meddelt Adkomst til Forhandling med stærke Drikke fra een Kommune til en anden indenfor den paagældende Næringskreds. Som Følge deraf sker det ikke sjældent, at der gennem Flytning af saadanne Adkomster paa Trods af baade Sogneraadets og Beboernes Ønsker oprettes Spiritussalg i Kommuner, hvor Udskaenkning og Handel med stærke Drikke ikke findes. Jeg har faaet adskillige Forespørgsler fra Sogneraad rundt om i Landet om, hvorvidt dette virkelig kan gøres. Administrationen har besvaret Spørgsmaalet bekræftende, oprindelig i en indenrigsministeriel Skrivelse til Ringkøbing Amt af 17. November 1914, hvortil Handelsministeriet senere har henholdt sig. Det er mig bekendt, at bl. a. et Sogneraad i Thy for Tiden overvejer at søge Spørgsmaalet forelagt Domstolene. Administrationens omtalte Fortolkning synes uheldig og meget omtvistelig, og jeg benytter Lejligheden til at henstille til den højtærede Indenrigsminister at foranledige, at Administrationen optager dette Spørgsmaal til fornyet Overvejelse.

Endelig og navnlig indfører Kapitel II en formentlig rimelig og praktisk Ordning ved Afstemning om Spørgsmaalet om, hvorvidt der i det hele maa meddeles eller fornyes Adkomst til Produktion, Udskaenkning, Salg og Fordeling af stærke Drikke i Kommunen, i Modsætning til de Afstemninger, der nu er Adgang til, om hver enkelt Udskaenkingsrettighed; og for at skabe saa lempelig Overgangstid som muligt bliver efter Lovforsla-

get de ved Afstemningen bestaaende Adkomster i Kraft, indtil de efter deres Indhold udløber eller eventuelt maatte blive eksproprieret efter Reglerne i § 17.

Det maa vel ventes, at her under Forhandlingerne Spørgsmaal vil blive rejst bl. a. om Antallet af Vælgere, der skal til, for at Kommuneafstemning kan kræves. Efter Lovforslagets § 3 kræves hertil 25 pCt., medens Beværterlovens § 16 som bekendt kræver 35 pCt. Til Belysning af Spørgsmaalet skal jeg minde om, at den første Ædruelighedskommission i sin tidligere berørte i 1907 enstemmigt afgivne Betænkning foreslog, at 10 pCt. af en Kommunes Beboere over 25 Aar skulde kunne fremsætte Krav om Kommuneafstemning om, hvorvidt der i Kommunen maatte meddeles Bevilling til Udskaenkning af stærke Drikke. Kommissionen havde dog hertil knyttet den Bestemmelse, at faldt Afstemningen ud til Fordel for Bibeholdelse af den bestaaende Tilstand, skulde de, der havde foranlediget Kommuneafstemningen, betale Omkostningerne ved denne. Efter samme Regel var der efter den første Ædruelighedskommissions Betænkning Adgang til at faa afholdt Kommuneafstemning om Adkomst til Forhandling og Fordeling af stærke Drikke i Kommunen, og det fastsloges udtrykkelig, at saa længe Resultatet af en Kommuneafstemning med benægtende Besvarelse var i Kraft, gav ingen af de Næringsadkomster, der maatte erhverves i Næringskredsen, Ret til i Strid hermed at drive Handel med stærke Drikke i den paagældende Kommune, ligesom heller ikke de før Begæringen om Kommuneafstemning erhvervede Næringsadkomster gav Ret til i Strid hermed at paabegynde Handel med stærke Drikke i Kommunen, saaledes at den Flytning af ældre Handelsadkomster, der efter den tidligere omtalte raadende administrative Fortolkning kan finde Sted her, var direkte udelukket, ligesom det som nævnt er Meningen at udelukke en saadan ved det foreliggende Lovforslag, fordi den, som allerede omtalt, i væsentlig Henseende gør Sogneraadens Bestemmelsesret med Hensyn til Handelsadkomst med stærke Drikke illusorisk. Den anden Ædruelighedskommission foreslog i sin i 1918 afgivne første Betænkning, at 25 pCt. af de kommunale Vælgere skulde kunne kræve Afstemning saavel om de enkelte Udskaenkings- som — og det vil jeg gerne understrege — ogsaa om de enkelte Handelsrettigheder, og det er bl. a. i Tilslutning til disse Forslag fra den første og anden Ædruelighedskommission, at det foreliggende Lovforslag har valgt